ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Συνεδρίαση 262/06.11.2026

Θέμα 1: Υιοθέτηση των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία (EBA/GL/2024/06)

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

α) τα άρθρα 28 και 55Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος (Α' 298/1927),

β) τις διατάξεις του Μέρους Γ' του ν. 5193/2025 «Ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις» (Α' 56), και ιδίως των άρθρων 99 και 115 αυτού,

γ) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (L 150/40),

δ) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής, (ΕΕ L 331/12, 15.12.2010), και ιδίως το άρθρο 16 αυτού,

ε) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014, (ΕΕ) αριθ. 909/2014 και (ΕΕ) 2016/1011 (L 333/1),

στ) την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 243/2/07.07.2025 της Τράπεζας της Ελλάδος «Πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης - Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (EBA/GL/2021/05) - Κατάργηση της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων

Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (Α΄ 59)» (Β' 3658),

ζ) την ΠΕΕ 164/2/13.12.2019 «Όροι και προϋποθέσεις για: α) τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ιδρυμάτων πληρωμών και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και την καταχώριση των παρόχων της υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού στην Ελλάδα, β) την απόκτηση, την αύξηση ή τη διάθεση ειδικής συμμετοχής, γ) την ανάληψη θέσης μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων, δ) τον καθορισμό ελάχιστου χρηματικού ποσού ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης ή άλλης συγκρίσιμης εγγύησης, ε) τους κανόνες εποπτείας, στ) την τήρηση μητρώου του άρθρου 14 του ν. 4537/2018 και ζ) τον καθορισμό της διαδικασίας για τη συμμετοχή των ιδρυμάτων πληρωμών και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος σε αναγνωρισμένα συστήματα πληρωμών» (Β' 4981), και ιδίως την Ενότητα 2 του Κεφαλαίου VIII και την Ενότητα 2 του Κεφαλαίου Χ αυτής,

η) τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία (EBA/GL/2024/06),

θ) ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ,

ι) ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

να υιοθετήσει τις Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία (ARTs) (EBA/GL/2024/06).

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Με την παρούσα ενσωματώνονται στην ελληνική έννομη τάξη οι Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΑΤ, σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για τους εκδότες ARTs (EBA/GL/2024/06), οι οποίες εκδόθηκαν κατ΄εξουσιοδότηση της παρ.13 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, κατά το μέρος που αφορούν εκδότες ARTs υπαγόμενους στην αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος δυνάμει του άρθρου 99 του ν. 5193/2025 και στο μέτρο που οι ρυθμίσεις τους δεν καλύπτονται ήδη από την κείμενη νομοθεσία. Ειδικότερα, με την παρούσα εξειδικεύεται το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για τους εκδότες ARTs, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση λειτουργικού κινδύνου, τη λειτουργική ανθεκτικότητα και τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνέχειας.

2. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται, επιπρόσθετα των απαιτήσεων της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554, από πιστωτικά ιδρύματα με έδρα στην Ελλάδα, ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα και ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος με έδρα στην Ελλάδα (εφεξής για σκοπούς της παρούσας «οντότητες») που προτίθενται να εκδώσουν ARTs.

3. Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα, οι όροι που χρησιμοποιούνται και ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114, στον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554, στον ν. 4261/2014, στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 και στην ΠΕΕ 224/1/21.12.2023 έχουν την ίδια έννοια και στην παρούσα. Επιπλέον, για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) λειτουργική ανθεκτικότητα: η ικανότητα ενός εκδότη ARTs να παρέχει κρίσιμες ή σημαντικές λειτουργίες εν μέσω διακοπών λειτουργίας,

β) λειτουργικός κίνδυνος: ο λειτουργικός κίνδυνος όπως ορίζεται στο σημείο 52 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2. Εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας

4. Οι οντότητες λαμβάνουν υπόψη την αρχή της αναλογικότητας προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης είναι συνεπείς με το ατομικό προφίλ κινδύνου τους και του ομίλου στον οποίο μπορεί να ανήκουν, κατά περίπτωση, ανάλογες με το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωσή τους, σχετικές με το επιχειρηματικό τους μοντέλο, κατάλληλες για τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους και επαρκείς για την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων των σχετικών κανονιστικών απαιτήσεων.

5. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας και για τη διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής των απαιτήσεων διακυβέρνησης του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, οι οντότητες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

α) το μέγεθός τους σε σχέση με το σύνολο του ισολογισμού,

β) τη νομική τους μορφή,

γ) κατά πόσον είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά,

δ) την κατάταξη των ARTs που έχουν εκδοθεί ως σημαντικών ή μη σημαντικών σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 44 και τα άρθρα 56 και 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114,

ε) τις ιδιαιτερότητες, τον όγκο και τον αριθμό ARTs που εκδίδονται,

στ) εάν τα εκδοθέντα ARTs έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση,

ζ) τον μηχανισμό συναίνεσης που χρησιμοποιείται για την έκδοση και την επικύρωση των ARTs,

η) τη φύση και την πολυπλοκότητα όλων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων,

θ) το είδος των εγκεκριμένων δραστηριοτήτων και των παρεχόμενων υπηρεσιών,
ι) αν εκτελούνται διασυνοριακές δραστηριότητες και το μέγεθος των δραστηριοτήτων σε κάθε δικαιοδοσία,
ια) το μέγεθος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων,
ιβ) το είδος και την πολυπλοκότητα των περιουσιακών στοιχείων στα οποία αναφέρονται τα ARTs,
ιγ) κατά πόσον οι κάτοχοι ARTs είναι ιδιώτες κάτοχοι ή όχι,
ιδ) τη χρήση τρίτων παρόχων υπηρεσιών,
ιε) τους χρησιμοποιούμενους διαύλους διανομής, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται από τρίτους παρόχους υπηρεσιών, και
ιστ) τα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων επιχειρησιακής συνέχειας και της χρήσης πληροφοριακών συστημάτων τρίτων μερών, όπως προβλέπεται στο στοιχείο η) του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3. Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου και λειτουργική ανθεκτικότητα

6. Οι οντότητες πρέπει να διαθέτουν επαρκές πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου και πλαίσιο λειτουργικής ανθεκτικότητας. Τα εν λόγω πλαίσια περιλαμβάνουν αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες για την επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

α) εντοπισμός, εκτίμηση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, αναφορά και μείωση του λειτουργικού κινδύνου σε έγκαιρη βάση, και

β) εντοπισμός απειλών και δυνητικών αστοχιών και προστασία των οντοτήτων από τις εν λόγω απειλές και αστοχίες, αντιμετώπιση και προσαρμογή, καθώς και ανάκαμψη και άντληση διδαγμάτων από συμβάντα διαταραχών με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεών τους στην παροχή κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών[1].

7. Το Διοικητικό Συμβούλιο των οντοτήτων πρέπει, ως μέρος του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, να εγκρίνει στρατηγικές, πολιτικές και διαδικασίες για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου και της λειτουργικής ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης ανάληψης κινδύνων για το πλαίσιο λειτουργικού κινδύνου και της ανοχής κινδύνου σε περίπτωση διαταραχής κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών[2]. Οι εν λόγω στρατηγικές, πολιτικές και διαδικασίες πρέπει να

[1] BCBS Αρχές λειτουργικής ανθεκτικότητας, Μάρτιος 2021, https://www.bis.org/bcbs/publ/d516.pdf
[2] Η ανοχή έναντι συμβάντων διαταραχής είναι το επίπεδο διαταραχής από κάθε τύπο λειτουργικού κινδύνου που ένας εκδότης είναι διατεθειμένος να αποδεχθεί, λαμβάνοντας υπόψη ένα εύρος σοβαρών αλλά πιθανών σεναρίων.

επανεξετάζονται περιοδικά και να επικαιροποιούνται καταλλήλως.

8. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά, είναι πλήρως ενσωματωμένες στο συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων των οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου σε σχέση με τη χρήση τρίτων μερών, καθώς και ότι κοινοποιούνται αποτελεσματικά στο αρμόδιο προσωπικό.

9. Οι οντότητες πρέπει να αναθέτουν με σαφήνεια τις αρμοδιότητες για το σύστημα αξιολόγησης και διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και της λειτουργικής ανθεκτικότητας.

10. Οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα ανοίγματά τους σε λειτουργικό κίνδυνο, να παρακολουθούν τα σχετικά δεδομένα λειτουργικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αφορούν σημαντικές απώλειες, και να διενεργούν ανάλυση σεναρίων.

11. Οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τις κρίσιμες δραστηριότητες τους, σύμφωνα με την προσέγγισή τους όσον αφορά τη λειτουργική ανθεκτικότητα, και να χαρτογραφούν τα άτομα, την τεχνολογία, τις διαδικασίες, τα δεδομένα, τις εγκαταστάσεις, τα τρίτα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των ενδοομιλικών οντοτήτων, καθώς και τις διασυνδέσεις και τις αλληλεξαρτήσεις μεταξύ τους που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών τόσο υπό συνθήκες κανονικής λειτουργίας όσο και σε περιπτώσεις διαταραχών.

12. Το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και της λειτουργικής ανθεκτικότητας πρέπει να υπόκειται σε τακτικές αναθεωρήσεις που διενεργούνται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές, οι οποίοι διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις για τη διενέργεια τέτοιων αναθεωρήσεων. Επίσης, το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και το πλαίσιο λειτουργικής ανθεκτικότητας πρέπει να είναι δομημένα με επαρκείς και κατάλληλους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και να είναι πλήρως ενσωματωμένα στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων των οντοτήτων.

13. Πρέπει να εφαρμόζεται σύστημα υποβολής αναφορών προς το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο προβλέπει επαρκείς εκθέσεις σχετικά με τους λειτουργικούς κινδύνους και τη λειτουργική ανθεκτικότητα από τις αρμόδιες λειτουργίες εντός των οντοτήτων. Οι οντότητες πρέπει να διαθέτουν διαδικασίες για τη λήψη κατάλληλων μέτρων χωρίς καθυστέρηση, ανάλογα με την περίπτωση.

14. Οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν και να αξιολογούν τον λειτουργικό κίνδυνο που ενυπάρχει στις δραστηριότητες, τις διαδικασίες και τα συστήματά τους, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εγγενείς κίνδυνοι είναι απόλυτα κατανοητοί.

15. Λαμβάνοντας υπόψη την Ενότητα 2 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν, να αναλύουν και να μετρούν ένα φάσμα σεναρίων, συμπεριλαμβανομένων των γεγονότων χαμηλής πιθανότητας

επέλευσης και υψηλής σοβαρότητας, ορισμένα από τα οποία θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα σοβαρές ζημίες από λειτουργικούς κινδύνους. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση σεναρίων περιλαμβάνουν τα σχετικά εσωτερικά και εξωτερικά δεδομένα ζημίας, πληροφορίες από αυτοαξιολογήσεις, γνωμοδοτήσεις εμπειρογνωμόνων, το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου, δείκτες μέτρησης μελλοντικών αποτελεσμάτων, αναλύσεις πρωταρχικών αιτίων και το πλαίσιο διαδικασιών, κατά περίπτωση. Η διαδικασία ανάλυσης σεναρίων πρέπει να χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη ενός ευρέος φάσματος συνεπειών των πιθανών συμβάντων, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων επιπτώσεων για σκοπούς διαχείρισης κινδύνου, συμπληρώνοντας άλλα εργαλεία που βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα ή σε τρέχουσες αξιολογήσεις κινδύνων.

16. Λαμβανομένης υπόψη της Ενότητας 2, οι οντότητες μπορούν να χρησιμοποιούν ποιοτικές προσεγγίσεις αξιολόγησης κινδύνων, ενώ οι οντότητες που εκδίδουν σημαντικά ARTs πρέπει να υιοθετούν πιο σύνθετες προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της χρήσης εσωτερικών και εξωτερικών δεδομένων ζημίας για την τεκμηρίωση της ανάλυσης σεναρίων.

3.1 Έγκριση νέων προϊόντων, συστημάτων και διαδικασιών

17. Οι οντότητες πρέπει να διαθέτουν πολιτικές και διαδικασίες για την αξιολόγηση και την έγκριση νέων προϊόντων, διαδικασιών και συστημάτων, μεταξύ άλλων σχετικά με τη νέα έκδοση ARTs και τις σχετικές διαδικασίες και συστήματα.

18. Η διαδικασία έγκρισης πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των νομικών κινδύνων και των κινδύνων ΤΠΕ (Τεχνολογιών των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών – ICT risks), κατά την κυκλοφορία νέων προϊόντων και την εφαρμογή νέων διαδικασιών και συστημάτων, και να περιλαμβάνει τους κινδύνους που σχετίζονται με πρόσωπα, διαδικασίες, συστήματα και εξωτερικά συμβάντα.

19. Η διαδικασία έγκρισης πρέπει επίσης να εξετάζει τις επιπτώσεις στην εκτέλεση κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών και στις διασυνδέσεις και τις αλληλεξαρτήσεις τους, καθώς και τις αλλαγές στο προφίλ λειτουργικού κινδύνου των οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στους κινδύνους που σχετίζονται με υφιστάμενα προϊόντα ή δραστηριότητες, τους απαραίτητους εσωτερικούς ελέγχους, τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και τον μετριασμό του κινδύνου.

20. Οι οντότητες πρέπει να διασφαλίζουν την αξιολόγηση της εξέλιξης των κινδύνων που συνδέονται με νέα προϊόντα, συστήματα και διαδικασίες με την πάροδο του χρόνου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής αυτών των προϊόντων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών.

21. Οι οντότητες πρέπει να διαθέτουν ισχυρό σύστημα εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τον Τίτλο V της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 και την Ενότητα 3 και όσον αφορά νέα

προϊόντα, διαδικασίες και συστήματα, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι έχουν αποδοτικές και αποτελεσματικές δραστηριότητες, διαφυλάσσουν το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων τους, παράγουν αξιόπιστες πληροφορίες και συμμορφώνονται προς τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

22. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου ενός εκδότη ARTs, επιπρόσθετα των απαιτήσεων του Τίτλου V της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 και της Ενότητας 3, πρέπει να διασφαλίζει:

α) αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία, μεταξύ άλλων όσον αφορά την έκδοση ARTs,

β) κατάλληλο εντοπισμό, μέτρηση και μετριασμό των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων του λειτουργικού κινδύνου και των κινδύνων που σχετίζονται με τις ΤΠΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554,

γ) αξιοπιστία της υποβαλλόμενης χρηματοοικονομικής και μη χρηματοοικονομικής αναφοράς, εσωτερικής και εξωτερικής,

δ) ορθές διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες, και

ε) συμμόρφωση με νόμους, κανονισμούς, εποπτικές απαιτήσεις και εσωτερικές πολιτικές, διαδικασίες, κανόνες και αποφάσεις του εκδότη ARTs.

3.2 Διαχείριση κινδύνων ΤΠΕ (ICT)

23. Οι οντότητες πρέπει να θεσπίζουν ένα πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554. Υπό το πρίσμα αυτό, οι οντότητες πρέπει να διαθέτουν ένα πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης και ελέγχου που διασφαλίζει την αποτελεσματική και συνετή διαχείριση των κινδύνων ΤΠΕ, προκειμένου να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο ψηφιακής λειτουργικής ανθεκτικότητας[3].

3.3 Συμφωνίες με τρίτα μέρη για τη διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού ή τη διανομή ARTs στο κοινό

24. Το Διοικητικό Συμβούλιο των οντοτήτων που έχει συνάψει συμφωνίες με τρίτα μέρη για τη διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων του αποθεματικού, τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού ή, κατά περίπτωση, τη διανομή ARTs στο κοινό ή που σχεδιάζει να συνάψει τέτοιες συμφωνίες πρέπει να εγκρίνει, να επανεξετάζει και να επικαιροποιεί τακτικά μια πολιτική σχετικά με τις απαιτήσεις για τη λειτουργική αξιοπιστία των εν λόγω τρίτων μερών και να διασφαλίζει την εφαρμογή τους σε ατομική βάση και, κατά περίπτωση, σε επίπεδο ομίλου.

[3] Βλ. Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554, ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 1–79.

25. Η πολιτική πρέπει να περιλαμβάνει τα κύρια στάδια του κύκλου ζωής των εν λόγω συμφωνιών με τρίτα μέρη και να καθορίζει τις αρχές, τις αρμοδιότητες και τις διαδικασίες σε σχέση με τη χρήση υπηρεσιών τρίτων. Ειδικότερα, η πολιτική πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον:

α) τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής του, κατά περίπτωση, στη λήψη αποφάσεων,

β) τη συμμετοχή επιχειρηματικών τομέων, λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και άλλων προσώπων σε σχέση με τις εν λόγω συμφωνίες,

γ) τον σχεδιασμό και τη διάρθρωση των συμφωνιών με τρίτους, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των επιχειρηματικών απαιτήσεων σχετικά με τη χρήση υπηρεσιών τρίτων,

δ) τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων σύμφωνα με την Ενότητα 17 του Τίτλου V της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 και την Παρούσα,

ε) τους ελέγχους δέουσας επιμέλειας όσον αφορά τους πιθανά τρίτα μέρη,

στ) τις πολιτικές και διαδικασίες για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση συγκρούσεων συμφερόντων, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114,

ζ) τον σχεδιασμό επιχειρησιακής συνέχειας και τις στρατηγικές εξόδου για τη διασφάλιση της λειτουργικής ανθεκτικότητας των οντοτήτων σε περίπτωση αστοχίας ή διαταραχής σε τρίτο μέρος που επηρεάζει την παροχή κρίσιμων δραστηριοτήτων. Τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας και εξόδου των οντοτήτων πρέπει να αξιολογούν τη δυνατότητα υποκατάστασης του τρίτου μέρους που χρησιμοποιεί για κρίσιμες δραστηριότητες, καθώς και άλλες βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις που μπορούν να διευκολύνουν τη λειτουργική ανθεκτικότητα σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας σε τρίτο μέρος, όπως η επαναφορά της δραστηριότητας σε εσωτερικό επίπεδο,

η) τη διαδικασία έγκρισης νέων συμφωνιών,

θ) την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τη διαχείριση των εν λόγω συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς αξιολόγησης των επιδόσεων των τρίτων μερών, ώστε να διασφαλίζεται ότι η σχέση παραμένει εντός της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και της ανοχής κινδύνου των οντοτήτων σε περίπτωση διαταραχής κρίσιμων δραστηριοτήτων και βασικών επιχειρηματικών τομέων,

ι) τις διαδικασίες ενημέρωσης και αντίδρασης σε τυχόν αλλαγές σε μια συμφωνία από τρίτα μέρη,

ια) την ανεξάρτητη εξέταση και τον ανεξάρτητο έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις και πολιτικές,

ιβ) τις διαδικασίες ανανέωσης των συμφωνιών με τρίτα μέρη,

ιγ) την τεκμηρίωση και την τήρηση αρχείων, και

ιδ) τις στρατηγικές εξόδου και τις διαδικασίες τερματισμού, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης ύπαρξης τεκμηριωμένου σχεδίου εξόδου για κάθε συμφωνία με τρίτο μέρος, εάν η εν λόγω έξοδος θεωρείται πιθανή λαμβανομένων υπόψη πιθανών διακοπών των υπηρεσιών ή του ξαφνικού τερματισμού μιας συμφωνίας.

26. Οι οντότητες πρέπει να αξιολογούν τον πιθανό αντίκτυπο των συμφωνιών με τρίτα μέρη στον λειτουργικό κίνδυνο και τη λειτουργική ανθεκτικότητά τους, σύμφωνα με την Ενότητα 3, ενώ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, όταν αποφασίζουν εάν μια λειτουργία πρέπει να εκτελείται από τρίτο μέρος, και πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή αδικαιολόγητων πρόσθετων λειτουργικών κινδύνων πριν από τη σύναψη των εν λόγω συμφωνιών.

27. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης κινδύνων, οι οντότητες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα αναμενόμενα οφέλη και το κόστος της προτεινόμενης συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της στάθμισης τυχόν κινδύνων που ενδέχεται να μειωθούν ή να τύχουν καλύτερης διαχείρισης έναντι τυχόν κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης συμφωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον τα μέτρα που εφαρμόζουν οι οντότητες και ο πάροχος υπηρεσιών για τη διαχείριση και τον μετριασμό αυτών των κινδύνων.

28. Κατά τη διενέργεια της εκτίμησης κινδύνου πριν από την δημιουργία εξάρτησης από τρίτο μέρος και κατά τη διάρκεια της συνεχούς παρακολούθησης των επιδόσεων του τρίτου μέρους, οι οντότητες πρέπει τουλάχιστον να:

α) προσδιορίζουν και ταξινομούν τις αντίστοιχες λειτουργίες και τα σχετικά δεδομένα και συστήματα με γνώμονα τον βαθμό ευαισθησίας και σημαντικότητάς τους, καθώς και τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας,

β) προβαίνουν σε διεξοδική ανάλυση βάσει κινδύνου για τις λειτουργίες και τα σχετικά δεδομένα και συστήματα που εξετάζονται ως αντικείμενο της συμφωνίας και να αντιμετωπίζουν τους πιθανούς κινδύνους, ιδίως τους λειτουργικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων από τη σύναψη συμβάσεων υπεργολαβίας, των νομικών κινδύνων, των κινδύνων ΤΠΕ, των κινδύνων συμμόρφωσης και των κινδύνων φήμης, καθώς και τους περιορισμούς σε επίπεδο εποπτείας που σχετίζονται με τις χώρες στις οποίες παρέχονται –ή ενδέχεται να παρέχονται– οι υπηρεσίες,

γ) εξετάζουν τις γεωγραφικές εξαρτήσεις και τη διαχείριση των σχετικών κινδύνων. Αυτοί οι κίνδυνοι μπορεί να σχετίζονται με το οικονομικό, χρηματοπιστωτικό, πολιτικό, νομικό και ρυθμιστικό περιβάλλον της δικαιοδοσίας ή των δικαιοδοσιών όπου θα παρέχεται η σχετική υπηρεσία.

29. Πριν από τη σύναψη συμφωνίας με τρίτο μέρος και λαμβάνοντας υπόψη του κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων του λειτουργικού κινδύνου και του κινδύνου

αντισυμβαλλομένου, οι οντότητες πρέπει να διασφαλίζουν, στο πλαίσιο της οικείας διαδικασίας επιλογής και αξιολόγησης, ότι το τρίτο μέρος είναι κατάλληλο.

30. Οι οντότητες πρέπει να διασφαλίζουν ότι το τρίτο μέρος διαθέτει κατάλληλη επιχειρηματική φήμη, κατάλληλες και επαρκείς ικανότητες, την εξειδίκευση, την ικανότητα, τους πόρους (π.χ. ανθρώπινους, ΤΠ, οικονομικούς), την οργανωτική δομή και, εφόσον απαιτείται, τις προβλεπόμενες εποπτικές άδειες ή καταχωρίσεις που απαιτούνται για την εκτέλεση της λειτουργίας με αξιοπιστία και επαγγελματισμό, ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης.

31. Στους πρόσθετους παράγοντες που πρέπει να εξετάζονται κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου δέουσας επιμέλειας του υποψήφιου για συνεργασία τρίτου μέρους περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι:

α) το επιχειρηματικό του μοντέλο, η φύση, το μέγεθος, η πολυπλοκότητα, η οικονομική κατάσταση, το καθεστώς ιδιοκτησίας και η δομή του ομίλου στον οποίο ανήκει,

β) οι μακροπρόθεσμες σχέσεις με το τρίτο μέρος που έχει ήδη αξιολογηθεί και παρέχει υπηρεσίες στην οντότητα,

γ) το επίπεδο της δυνατότητας υποκατάστασης της υπηρεσίας και του παρόχου υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας εξόδου από τη συμφωνία με το τρίτο μέρος και είτε της μετάβασης σε άλλον πάροχο υπηρεσιών είτε της επαναφοράς της παροχής της κρίσιμης υπηρεσίας στο εσωτερικό της οντότητας ή τις δυνητικές επιπτώσεις της εν λόγω υποκατάστασης στις κρίσιμες δραστηριότητες της οντότητας,

δ) αν το τρίτο μέρος τελεί υπό την εποπτεία αρμόδιων αρχών.

32. Οι οντότητες πρέπει να προβαίνουν στις δέουσες ενέργειες ώστε να διασφαλίζεται ότι το τρίτο μέρος ενεργεί κατά τρόπο που συνάδει με τις αξίες τους και με τον κώδικα δεοντολογίας τους.

33. Οι οντότητες πρέπει να διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή ότι το τρίτο μέρος που χρησιμοποιούν για τη διανομή των ARTs στο κοινό συμμορφώνεται με τις διαδικασίες που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που αφορούν στην πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας βάσει της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και του ν. 4557/2018 για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις (Α' 139) και, κατά περίπτωση, του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων. Το τρίτο μέρος πρέπει να διασφαλίζει τη συνεχή συμμόρφωση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του προς τις υποχρεώσεις που αφορούν στην πρόληψη και καταστολή της

νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας βάσει της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και του ν. 4557/2018 και, κατά περίπτωση, του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4. Διαχείρισης επιχειρησιακής συνέχειας

34. Με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων απαιτήσεων που αφορούν την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα (DORA), οι οντότητες πρέπει να καταρτίζουν, στο πλαίσιο της εφαρμογής της πολιτικής και των σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας που καταρτίζονται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, άρτιο σχέδιο διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας και σχέδια αντιμετώπισης και ανάκαμψης, ώστε να διασφαλίζουν την ικανότητά τους να λειτουργούν σε συνεχή βάση, να διαχειρίζονται συμβάντα που θα μπορούσαν να διαταράξουν την εκτέλεση κρίσιμων δραστηριοτήτων σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και την ανοχή έναντι συμβάντων διαταραχής των οντοτήτων και να περιορίζουν τις ζημίες και τις διαταραχές κατά την παροχή υπηρεσιών σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι οντότητες δύνανται να συστήσουν ειδική ανεξάρτητη λειτουργία επιχειρησιακής συνέχειας, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια αναλογικότητας της Ενότητας 2.

35. Η επιχειρηματική δραστηριότητα των οντοτήτων βασίζεται σε διάφορους πόρους κρίσιμης σημασίας (π.χ. συστήματα τεχνολογίας πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, συστήματα επικοινωνίας, βασικό προσωπικό και κτιριακές υποδομές). Σκοπός της διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας είναι ο μετριασμός των λειτουργικών, χρηματοοικονομικών και νομικών επιπτώσεων, επιπτώσεων φήμης, καθώς και άλλων σημαντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από μια καταστροφή ή παρατεταμένη διακοπή αυτών των πόρων και από την επακόλουθη διαταραχή των συνήθων επιχειρηματικών διαδικασιών των οντοτήτων. Άλλα μέτρα διαχείρισης κινδύνων μπορεί να αποσκοπούν στη μείωση της πιθανότητας επέλευσης τέτοιων συμβάντων ή στη μεταβίβαση της οικονομικής τους επίπτωσης σε τρίτα μέρη (π.χ. μέσω ασφάλισης).

36. Για την κατάρτιση άρτιου σχεδίου διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας, οι οντότητες πρέπει να αναλύουν με προσοχή τους παράγοντες κινδύνου και την έκθεσή τους σε σημαντικές διακοπές της επιχειρησιακής τους λειτουργίας και να αξιολογούν (ποσοτικά και ποιοτικά) τη δυνητική τους επίδραση με τη χρήση εσωτερικών ή/και εξωτερικών δεδομένων και ανάλυσης σεναρίων. Η εν λόγω ανάλυση πρέπει να ελέγχει την ικανότητα της οντότητας να παρέχει κρίσιμες δραστηριότητες εν μέσω διαταραχών, καθώς και να καλύπτει όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και τις εσωτερικές μονάδες, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ή των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, ενώ πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη την αλληλεξάρτησή τους. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης πρέπει να συμβάλλουν στον

καθορισμό των προτεραιοτήτων και των στόχων ανάκαμψης των οντοτήτων.

37. Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, οι οντότητες πρέπει να διαθέτουν και να εφαρμόζουν:

α) σχέδια έκτακτης ανάγκης και επιχειρησιακής συνέχειας, τα οποία διασφαλίζουν ότι οι οντότητες αντιδρούν δεόντως σε έκτακτες συνθήκες και διατηρούν την ικανότητα να ασκούν τις κρίσιμες δραστηριότητές τους και να διατηρούν σημαντικά δεδομένα σε περίπτωση διακοπής των συνήθων επιχειρησιακών τους διαδικασιών,

β) σχέδια ανάκαμψης κρίσιμων πόρων και κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών για την ανάκαμψη από διαταραχές και για την παροχή στις οντότητες της δυνατότητας να επανέλθουν στις συνήθεις επιχειρηματικές διαδικασίες εντός εύλογου χρονικού πλαισίου. Τυχόν υπολειπόμενος κίνδυνος από δυνητικές επιχειρησιακές διαταραχές πρέπει να συνάδει με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων των οντοτήτων,

γ) για άλλες δραστηριότητες, ή σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η διασφάλιση της συνέχειας κρίσιμων ουσιωδών λειτουργιών, οι οντότητες πρέπει να διαθέτουν διαδικασίες για την έγκαιρη ανάκτηση των δεδομένων και των λειτουργιών και την έγκαιρη επανέναρξη των δραστηριοτήτων τους.

38. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, επιχειρησιακής συνέχειας και ανάκαμψης πρέπει να τεκμηριώνονται εγγράφως και να εφαρμόζονται με ιδιαίτερη προσοχή. Η σχετική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη στους επιχειρηματικούς τομείς, τις εσωτερικές μονάδες και τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνου για το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και πρέπει να αποθηκεύεται σε συστήματα τα οποία βρίσκονται σε χωριστούς χώρους και είναι εύκολα προσβάσιμα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Πρέπει επίσης να διασφαλίζεται η παροχή κατάλληλης κατάρτισης. Τα σχέδια πρέπει να υπόκεινται σε δοκιμή και επικαιροποίηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Τυχόν προκλήσεις ή αστοχίες που διαπιστώνονται κατά τη διενέργεια των δοκιμών προσομοίωσης πρέπει να τεκμηριώνονται εγγράφως και να αναλύονται, τα δε σχέδια πρέπει να αναθεωρούνται αναλόγως.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5. Διαφάνεια

39. Οι στρατηγικές, οι πολιτικές και οι διαδικασίες πρέπει να κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη του σχετικού προσωπικού των οντοτήτων. Το προσωπικό πρέπει να κατανοεί τις πολιτικές και τις διαδικασίες που αφορούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές του και να συμμορφώνεται με αυτές.

40. Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να ενημερώνει και να παρέχει στα μέλη του σχετικού προσωπικού επίκαιρη πληροφόρηση όσον αφορά τις στρατηγικές και τις πολιτικές της οντότητας με σαφήνεια και συνέπεια, τουλάχιστον στο επίπεδο ιεραρχίας που απαιτείται για την εκτέλεση των συγκεκριμένων καθηκόντων τους. Η

εν λόγω ενημέρωση δύναται να παρέχεται μέσω γραπτών κατευθυντήριων γραμμών, εγχειριδίων ή άλλων μέσων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6. Τελικές Διατάξεις

41. Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

42. Εξουσιοδοτούνται, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος και η Διεύθυνση Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχουν οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας.

43. Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να αναρτηθεί στον ιστότοπο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΑ ΜΕΛΗ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ιωάννης Στουρνάρας

Ακριβές αντίγραφο,
Αθήνα, 17.11.2026
Η Γραμματέας
[υπογεγραμμένο]
Ι. Πάντου